

NIEUWSBRIEF 2.0

NVM NEDERLANDSE VERENIGING VAN MODELBOUWERS • WWW.MODELBOUWERS.NL

Gerrit Volgers
Hoofredacteur

Oud, ouder, oudst

Modelbouw en de geschiedenis.....

Het is niet de bedoeling om hier een wetenschappelijke verhandeling te geven over de geschiedenis van de modelbouw, maar om de link te leggen tussen de modellen die in De Modelbouwer 2019-9 worden beschreven en hun voorbeelden, die vaak jaren, soms zelfs eeuwen geleden werden gebouwd. Het meest recente voorbeeld is de Johan de Witt, een marineschip uit deze eeuw. In dit nummer wordt de bouw van dit model door Jantinus Mulder afgerond. Ook de waterskiënde Barbie kan (nog) in deze tijd worden 'gepositioneerd'. Vandaar is het maar een kleine sprong in de tijd naar de Scania-Vabis tankwagen, welke in de jaren '60 heeft rondgereden en hier als RC-truck wordt beschreven door Luchard Westra. Ook de DAF terminaltrekkers, nu in schaal H0, stammen uit die periode. Nog kleiner is dan de sprong naar de jaren '40. Uit die periode hebben we beschrijvingen van twee oorlogsschepen: de Duca d'Aosta van de Italiaanse marine en de USS Missouri van de Amerikanen. Maar ook uit die tijd (en kort daarvoor) dateert de houten kareel- of stenenkar. Dan wordt de sprong groter en gaan we naar het einde van de 19e eeuw. Hier vinden we in dit nummer het model van de HMS Waterwitch, het eerste oorlogsschip, dat werd aangedreven door een waterjet. Ook uit die tijd is de Shand Mason Fire vrachtwagen, het ontwerp en tekeningpakket voor een werkend stoommodel is weer gemaakt door Julius de Waal. Verder terug in de tijd belanden we in de 17e eeuw bij de Soleil Royal, ook nu een oorlogsschip, maar een geheel andere uitvoering dan de voorgaande. Niet alleen zijn de modellen gebouwd aan de hand van de voorbeelden uit het verleden, er is ook een artikel over het repareren van elektronica uit de tijd dat besturingen nog met losse componenten. Lezers, die net als ik in de '60-er jaren hiermee zijn begonnen, zullen dit nog herkennen. Geheel van deze tijd is weer het project van een CNC-freesmachine, die op initiatief van de NVM wordt ontwikkeld en getest bij het fablab Midden Limburg. Het zelf maken van veren en een houten bouw pakket van een timer ronden dit nummer af.

Denk nog aan de NVM Modelbouwdag 2019, die op 7 december a.s. wordt gehouden in Houten. Voor meer informatie lees de advertentie in deze NVM Nieuwsbrief2.0.

NVM Leden hebben 50% korting op de NVM Modelbouwdag 2019

[Lees verder...](#)

De Modelbouwer International...

[Lees verder...](#)

Het Wouda gemaal draaide...

[Lees verder...](#)

Enginia Klantendag 2019

[Lees verder...](#)

Nieuws uit het TA [Lees verder...](#)

Links uit De Modelbouwer 9 [Lees verder...](#)

Voor uw Agenda [Lees verder...](#)

Uitgave nummer 2019 - 9!

(Wordt verzonden omstreeks 19 november)

Voor de inhoud: [klik hier...](#)

 Kareelkar uit Keerbergen

 DUCA d'AOSTA

Scratch-bouw in plastic... (deel - 2)

 Scania L55 tankwagen (Deel 1)

 DAF Terminaltrekkers

TT1305 en TT2100 in H0

 Barbie gaat waterskiën

 LPD Zr. Ms. Johan de Witt

Deel 16 ...de laatste loodjes!

 Spindelaandrijving met trapeziumdraad

Vergelijking met metrische draad...

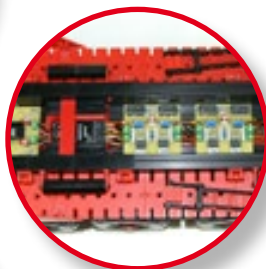
 HMS Waterwitch

Gepantserde kanonneerboot, het eerste oorlogsschip met waterstraalaandrijving

 Defect. Weggooien of repareren?

Snelheidregelaars op klassieke wijze...

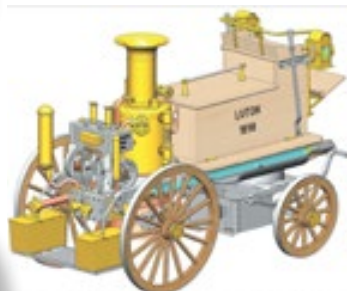

 De Soleil Royal

Te mooi om toch waar te zijn... (deel - 2)

 Shand Mason Fire vrachtwagen uit 1880

 De USS Missouri

...een kolossaal schip...

 Goedkope wisselmotoren voor LGB en spoor 1

 CNC-freesmachine uit het (fab-)lab...

 Tik-Tak - Houten timer-kit van UGears

 Zelf veren maken ...en toepassen

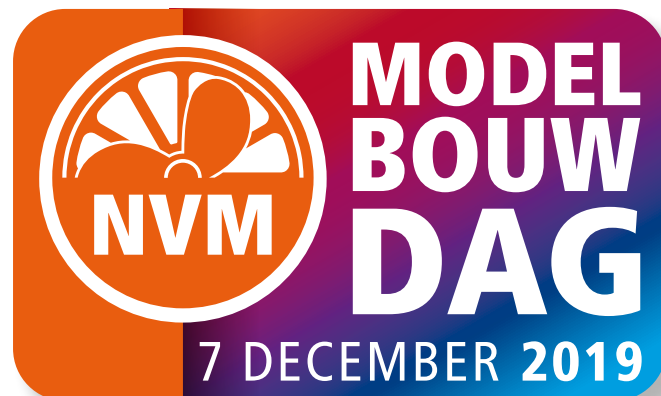

NVM Leden hebben 50% korting op de NVM Modelbouwdag 2019

Op 7 december 2019 wordt in EXPO HOUTEN samen met de Modelspoorbeurs van Hobma de NVM Modelbouwdag 2019 georganiseerd.

NVM leden met De Modelbouwer kunnen op vertoon van de **ADRESDRAGER** die in het plastic van de verzending van De Modelbouwer is bijgesloten, bij binnenkomst korting krijgen, ze betalen geen € 7,-, maar € 3,50. Leden van verenigingen die aangesloten zijn bij de NVM dienen hun naam en vereniging op een papiertje te schrijven. Bij inlevering krijgen zij korting van € 1,-. Ze dienen zich daartoe aan te melden bij NVM balie in de ontvangsthal. Ze hebben daarmee tevens toegang tot de andere hallen van het evenement.

Parkeren is gratis, maar houd rekening met beperking in de parkeergelegenheid. Er rijdt elke 10 minuten een pendelbus van Hobma tussen het station van Houten en EXPO Houten.

De Modelbouwer International...

Lezers van De Modelbouwer hebben er kennis van kunnen nemen dat er regelmatig buitenlandse namen boven een artikel staan. Deels is dit het resultaat van het leggen van contacten door de redacteurs via internet, maar daarnaast door overname van artikelen uit buitenlandse tijdschriften. Tot nu toe beperkte zich dat tot Duitse tijdschriften: 'Truckmodell', 'Maschinen im Modellbau' en 'Modellfan', maar in De Modelbouwer 2019-9 is dit uitgebreid met artikelen die zijn overgenomen uit het gerenommeerde Engelse tijdschrift 'Modelboats'. Dankzij de medewerking van de hoofdredacteur en de uitgever zijn er in deze uitgave van De Modelbouwer zelfs twee artikelen opgenomen: een **waterskiënde Barbie** van Ernie Lazenby en de bouw van een werkend model van de **HMS Waterwitch** (het eerste oorlogsschip met waterstraalaandrijving), beschreven door Alan Ludbrook. Bij deze twee artikelen zal het niet blijven, maar het spreekt vanzelf dat doorgewinterde scheepsmodelbouwers meer van hun gading zullen vinden in het tijdschrift **Modelboats**.

Leen Brouwer

Het Wouda gemaal draaide....

In 2012 werd op een zaterdagavond in het radio-programma 'Met het oog op morgen' door Piet Paulusma aangekondigd dat het Wouda-gemaal nog een dag zou draaien vanwege het vele water in de boezem van Friesland. Ik was er al eens geweest, maar toen stond alles stil; ook indrukwekkend, maar draaiend is natuurlijk zoveel mooier. Op zondagmorgen had men een route door het gemaal gemaakt met afzettingen vanwege het vele publiek, maar ik was een van de eersten en had dus nog alle ruimte om foto's te maken. Met de bouw van het Wouda-gemaal, genoemd naar de hoofdingenieur ir. D.F. Wouda, is begonnen op 19 januari 1915 en het gemaal werd in bedrijf gesteld op 7 oktober 1920 door H.M. Koningin Wilhelmina. De vormgeving van het machinehuis (zie afbeelding) doet erg denken aan de beursperiode van Berlage. In de machinehal staan vier tandem-compound stoommachines, elk van ca. 500 pk, ontworpen en uitgevoerd door de machinefabriek Louis Smulders/Jaffa te Utrecht in 1919. Elke stoommachine drijft twee centrifugaalpompjes aan. In het ketelhuis staan vier Werkspoor-ketels die sinds 1955 de stoom leveren. In 1967 zijn de ketels omgebouwd voor oliestook.

Breng een bezoek aan het Wouda-gemaal en laat je verwonderen, ook niet-werkend is het indrukwekkend! Voor een impressie van het werkende gemaal heb ik een filmpje gemaakt, dat via de website van de NVM te bekijken is: <https://www.modelbouwers.nl/filmpjes/Woudagemaal.mp4> Wie meer wil weten over de techniek van dit gemaal kan contact met me opnemen: leen.brouwer@planet.nl

Hans Papenhuijzen

Enginia Klantendag 2019

Een aantal jaren geleden heeft wijlen Hans Tjeerdsma de lezers van 'De Modelbouwer' en van 'Onder Stoom' het 3D-ontwerpen geleerd. Daarbij werd gebruik gemaakt van het programma Solid Edge, waarvoor hij bij Siemens studentenlicenties had geregeld. Op die wijze ben ik met een aantal modelbouwers nog steeds klant en wordt als zodanig voor de Enginia Klantendag uitgenodigd. In de door mij bijgewoonde bijeenkomst werd aandacht besteed aan het onderwerp 'Wat is nieuw in Solid Edge SE 2020?'. Was in de voorgaande versie reeds CAM Pro geïntegreerd, met de SE-versie voor 2020 wordt Solid Edge nog interessanter voor modelbouwers met een 3D-printer. Er is nog meer aandacht voor 'optimal design'. Zo kun je bijvoorbeeld met virtual-/augmented reality door je model heen lopen en bekijken of je creatie naar wens is. Je ziet bijvoorbeeld in een motor de krukas 'boven je hoofd' draaien. In het programma is onder <Tools> het commando <Motion> beschikbaar, waarbij je de beweging van zuiger en krukas ziet inclusief de resulterende krachten. Tekeningen gemaakt in andere programma's, bijvoorbeeld Solid Works, kunnen al langer worden gelezen in SE. De vele (meest jongere) aanwezigen, die SE vaak beroepsmatig gebruiken, waren zeer geïnteresseerd in de mogelijkheden

van cloud-based werken via 'Portal'. Daarmee kun je op willekeurige plaatsen inloggen en alle benodigde informatie ter beschikking hebben.

De vroegere licentie is niet meer beschikbaar, maar wel kunnen studenten en hobbyisten gebruik maken van de academische licentie, welke voor modelbouwers gratis is. Deze licentie is verkrijgbaar via <https://enginia.nl/plm-software/cad-software/onderwijs/>

MODELSPOORBEURS

Wij adviseren u voordat u afreist naar de Modelspoorbeurs in HOUTEN en NIJMEGEN eerst onze site www.modelspoorbeurs.nl te raadplegen. Alleen hierop treft u de laatste informatie betreffende onze modelspoorbeurzen aan.

**EXPO
NIJMEGEN
21 maart 2020**

In: **Jan Massinkhal**
Nieuwe Dukenburgseweg 5
6534 AD Nijmegen
Gratis parkeren

**RAIL
2020
21 t/m 23
februari 2020**

In: **Expo Houten**
Gratis parkeren

Beursagenda 2019

In: **Expo Houten** Meidoornkade 24
3992 AE Houten **Gratis parkeren**

**7 december
MODELSPOORBEURS &
NVM MODELBOUWDAG**

* in samenwerking met hcc!m

hcc!m

**Tot ziens op de grootste
Modelspoorbeurs van
Europa, waar men meestal
ook vindt wat men zoekt!**

Beursagenda 2020

In: **Expo Houten** Meidoornkade 24
3992 AE Houten **Gratis parkeren**

18 januari

7 maart*

2 mei

27 juni*

29 augustus

10 oktober*

**7-8 november
Houten Digitaal***

**12 december
MODELSPOORBEURS &
NVM MODELBOUWDAG**

Beursagenda 2021

In: **Expo Houten** Meidoornkade 24
3992 AE Houten **Gratis parkeren**

16 januari

3 april*

1 mei

26 juni*

28 augustus

9 oktober*

**6-7 november
Houten Digitaal***

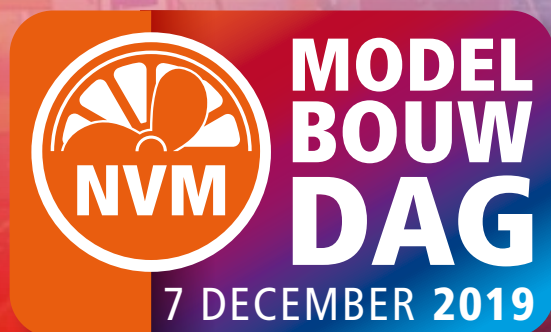
**11 december
MODELSPOORBEURS &
NVM MODELBOUWDAG**

Jeugdigen t/m 11 jaar gratis (mits onder begeleiding van een volwassene).
Informatie, aanmeldingen of reserveringen bel: 0481 - 353 288

Algemeen Deelnemerssecretariaat:

R. Hobma, Pascalweg 6A, 6662 NX Elst (Gld), Tel: 0481 - 353 288

www.modelspoorbeurs.nl info@modelspoorbeurs.nl

Grote gebeurtenissen werpen hun schaduw vooruit...

Op 7 december organiseren NVM en Hobma het grootste Modelbouwevenement van het jaar met als thema:

'Demonstratie door en inspiratie voor modelbouwers'

De focus van de expositie ligt op het bouwen zelf en daarom wordt u uitgenodigd om met uw modellen, gereedschappen, onderdelen, etc. te demonstreren hoe u uw modellen realiseert. Aarzel niet uw oude model te tonen, of experimenten met nieuwe technieken. Zorg daarbij voor voldoende documentatie of presentatie (bijvoorbeeld via beeldscherm), dat uw verhaal ondersteunt.....

Het lijkt nog ver weg, maar de tijd vliegt, en de inschrijving loopt op volle toeren. Dus haast u! Aanmelding gaat het beste via de link <https://nvm.wufoo.com/forms/aanmeldformulier-nvm-modelbouwdag-2019/> of www.modelbouwers.nl

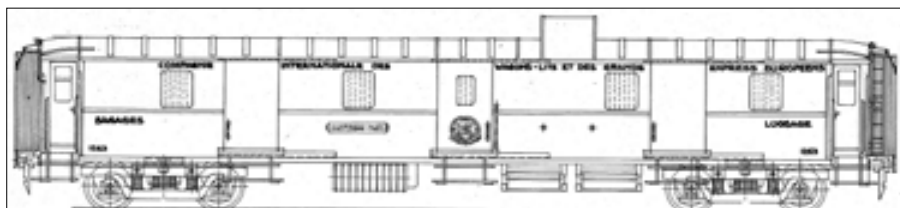
HOBMA
MODELBOUW

Misschien bent u geïnspireerd geraakt door de DAF terminaltrekkers die Rob Mooij in dit nummer laat zien. In dat geval is tekening **40.04.049** van de DAF T1300 terminaltrekker die in Modelbouwer nr. 7 – 2019 werd voorgesteld een mooie basis.

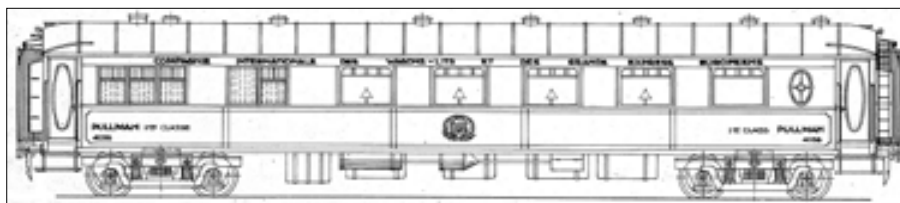
Dan wil ik deze keer weer een vijftal tekeningen uit de collectie Vellekoop aan u voorstellen. Schaal 1: 40 voor spoor 0, dus de rijtuigbakken worden wat groter dan bij de gebruikelijke schaal van 1:45 of 43,5 voor deze spoorbreedte. De tekeningen zijn zeer ruim bemaat in modelmaten, dus u kunt dat met de calculator bij de hand eenvoudig verscalen. De grotere maat heeft tot gevolg dat sommige rijtuigen door hun grote lengte door de heer Vellekoop wat zijn ingekort door één compartiment weg te laten om zodoende de gewenste boogstralen te kunnen berijden. Op de tekening is altijd aangegeven wat waar is weggelaten, dus u kunt het ontbrekende stuk weer inpassen. Het gaat deze keer om 5 rijtuigen van de Compagnie International des Wagon Lits, voor internationale treinen dus.

Op tekening **29.05.051** vindt u een Pullman bagagewagen in de serie 1263 – 1276. Op tekening **29.05.052** staat een Pullman rijtuig 1e klasse VP 4058 – 4061, 4063 en 4064. Tekening **29.05.053** laat een Pullman rijtuig 2e klasse zien uit de serie VP 4111 – 4130. Een Restauratierijtuig uit de serie VR 4201 – 4218 vindt u op tekening **29.05.054** en een Ligrijtuig, serie VL 38'0 – 3860 is op tekening **29.05.055** gezet. Alle bladen zijn ongeveer formaat A-2 en kosten € 16,60 per stuk.

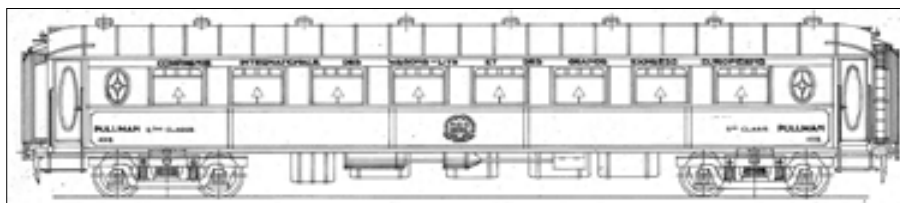
En nog steeds geldt dat leden van de NVM korting genieten bij modelbouwtekeningen.nl

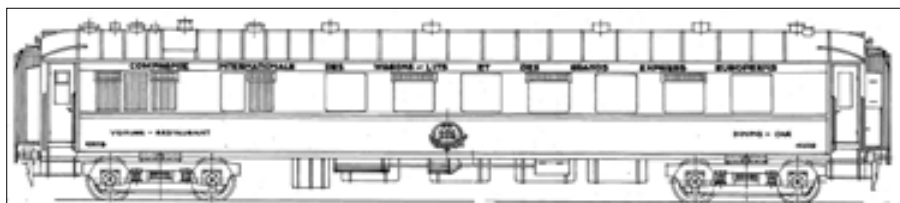
2905051

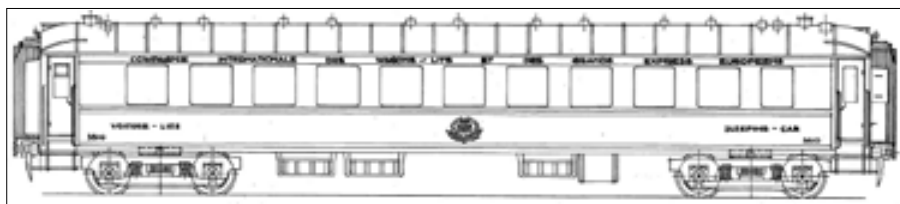
2905052

2905053

2905054

2905055

Links uit De Modelbouwer 9

Artikel	Link
Spindels met trapeziumdraad	https://linkcnc.nl.aliexpress.com/store/834897
Defect. Repareren of weggooien?	www.ftcommunity.de/categories7791.html?cat_id=3377
Zelf veren wikkelen	http://home.kpn.nl/rvdhof https://plastruct.com

23 november

Euro Scale Modelling; plasticmodelbouw en papiermodelbouw; IPMS Nederland; Expo Houten, Meidoornkade 24, 3992 AE Houten; open 10 – 17; toegang € 7,00; IPMS leden en kinderen t/m 12 jr gratis; info: www.euroscalemodelling.nl

23 november

Meccanogilde bijeenkomst; Het Witte Paard, Ruurloseweg 1 7021 HA Zelhem; open 11.00 – 15.00

30 november

Zeeuwse Trein Model Ruilbeurs. Congrescentrum “De Stenge”, Stengeplein 1, Heinkenszand (bij Goes). Modeltreinen “voor elk wat wils”. Open: 10.00 tot 15.30, toegang € 1,50; tot 10 jaar € 0,50. Info: ztmr@zeelandnet.nl of 0113-220493

30 november

NAMAC-beurs; Expo Houten, Meidoornkade 24, Houten; open 10.00 – 15.00; toegang: leden Namac gratis, niet-leden € 5,00, kind t/m 12 jr onder begeleiding gratis; info: www.namac.nl

7 december

Modelspoorbeurs en Houten Digitaal; Expo Houten, Meidoornkade 24, 3292 AE Houten; open 10.00 – 16.00; toegang € 7,00; info: www.modelspoorbeurs.nl

7 december

NVM Modelbouwdag; Expo Houten, Meidoornkade 24, 3292 AE Houten; open 10.00 – 16.00; info: www.modelbouwers.nl

21 december

Modelbouwmarkt Leek (modelspoor, vliegtuigen, schepen en auto's) Rodenburghal, Rodenburg 2, 9351 PV in Leek (Gr.) ; 10.00-16.00 uur; Toegang € 5,00 (tot 13 jaar gratis); Info: 050-5033926 ('s avonds) of via www.wbevenementen.eu

2020

4 januari

Zeeuwse Trein Model Ruilbeurs. Congrescentrum “De Stenge”, Stengeplein 1, Heinkenszand (bij Goes). Modeltreinen “voor elk wat wils”. Open: 10.00 tot 15.30, toegang € 1,50; tot 10 jaar € 0,50. Info: ztmr@zeelandnet.nl of 0113-220493

11 en 12 januari

Nederlandse Modelspoordagen 2020; modelspoor tentoonstelling en beurs; De Broodfabriek, Volmerlaan 12, 2288GD Rijswijk; open 10.00 – 17.00; toegang (aan de kassa) €12,00 kind 3 t/m 12 € 3,00, t/m 2 jr gratis; onlineverkoop met korting: <https://modelspoordagen.nl/bezoekers/kartverkoop>
Info: <https://modelspoordagen.nl>

18 januari

Modelspoorbeurs; Expo Houten, Meidoornkade 24, 3292 AE Houten; open 10.00 – 15.00; toegang € 7,00; info: www.modelspoorbeurs.nl

1 februari

De Zeeuwse Auto Model Ruilbeurs; Congrescentrum De Stenge, Stengeplein 1, Heinkenszand (bij Goes); open 10.00 – 15.30; info: 0113-220493 of ztmr@zeelandnet.nl

15 en 16 februari

28e Modelbouwshow.nl; Zeelandhallen, Goes

22 februari

Tweejaarlijkse expositie Model Contactgroep Nieuw-Beijerland; Dorpsshuis De Swaensvoet, Marktveld 9 3264 AL Nieuw-Beijerland; open 10.00 – 16.00; toegang gratis; info: bas.pols@gmail.com

7 maart

Modelspoorbeurs; Expo Houten, Meidoornkade 24, 3292 AE Houten; open 10.00 – 15.00; toegang € 7,00; info: www.modelspoorbeurs.nl

14 maart

Zeeuwse Trein Model Ruilbeurs. Congrescentrum “De Stenge”, Stengeplein 1, Heinkenszand (bij Goes). Modeltreinen “voor elk wat wils”. Open: 10.00 tot 15.30, toegang € 1,50; tot 10 jaar € 0,50. Info: ztmr@zeelandnet.nl of 0113-220493

22 maart

40e Internationale Voorjaarsstoomdag; NVM Stoomgroep Zuid; Sporthal 't Hazzo, Trolliuslaan 7 5582 GM Waalre; open 10.00 – 17.00; toegang € 6,00 kind t/m 16 jr gratis; info en deelname: www.stoomgroepzuid.nl

2 mei

Modelspoorbeurs; Expo Houten, Meidoornkade 24, 3292 AE Houten; open 10.00 – 15.00; toegang € 7,00; info: www.modelspoorbeurs.nl

27 juni

Modelspoorbeurs; Expo Houten, Meidoornkade 24, 3292 AE Houten; open 10.00 – 15.00; toegang € 7,00; info: www.modelspoorbeurs.nl

29 augustus

Modelspoorbeurs; Expo Houten, Meidoornkade 24, 3292 AE Houten; open 10.00 – 15.00; toegang € 7,00; info: www.modelspoorbeurs.nl

26 september

Zeeuwse Trein Model Ruilbeurs. Congrescentrum “De Stenge”, Stengeplein 1, Heinkenszand (bij Goes). Modeltreinen “voor elk wat wils”. Open: 10.00 tot 15.30, toegang € 1,50; tot 10 jaar € 0,50. Info: ztmr@zeelandnet.nl of 0113-220493

10 oktober

Modelspoorbeurs; Expo Houten, Meidoornkade 24, 3292 AE Houten; open 10.00 – 15.00; toegang € 7,00; info: www.modelspoorbeurs.nl

31 oktober

De Zeeuwse Auto Model Ruilbeurs; Congrescentrum De Stenge, Stengeplein 1, Heinkenszand (bij Goes); open 10.00 – 15.30; info: 0113-220493 of ztmr@zeelandnet.nl

7 november

Modelspoorbeurs; Expo Houten, Meidoornkade 24, 3292 AE Houten; open 10.00 – 15.00; toegang € 7,00; info: www.modelspoorbeurs.nl

28 november

Zeeuwse Trein Model Ruilbeurs. Congrescentrum “De Stenge”, Stengeplein 1, Heinkenszand (bij Goes). Modeltreinen “voor elk wat wils”. Open: 10.00 tot 15.30, toegang € 1,50; tot 10 jaar € 0,50. Info: ztmr@zeelandnet.nl of 0113-220493

12 december

Modelspoorbeurs en Houten Digitaal; Expo Houten, Meidoornkade 24, 3292 AE Houten; open 10.00 – 16.00; toegang € 7,00; info: www.modelspoorbeurs.nl

Uw evenement of Open Dag in deze agenda? Meld het evenement dan aan via het formulier op www.modelbouwers.nl via de link “aanmelden evenement”, of stuur een email met alle gegevens of uw persbericht naar agenda@modelbouwers.nl